

Висновки. Отже, розвиваючи асоціативне мислення в учнів з молодшого шкільного віку, педагог сприяє розвитку не тільки їх музичної креативності, уяви, а й музичної пам'яті, словникового запасу, образного мислення та інтересу до класичної музики, бажання її слухати та пізнавати світ музики.

Список використаних джерел

1. Ветлугіна Н. Музичний розвиток дитини. Київ : Музична Україна, 1997.
2. Демчишин М. С. Формування музичного мислення школярів. Київ : Просвіта, 1994.
3. Козленко В. Н. Формування творчої особистості учня // *Рідна школа*. №5, 1999. С. 17-18.
4. Куришев Є. В., Куришева Л. К. Теорія та практика музично-естетичного виховання за системою К. Орфа. Київ : ІСДО, 1994.

Бардалим Оксана,

викладачка Градизької дитячої мистецької школи імені О. І. Білаша,

Ковтун Тетяна,

викладачка Градизької дитячої мистецької школи імені О. І. Білаша (сmt. Градизьк)

ЗНАЧЕННЯ ДИТЯЧОЇ ХОРЕОГРАФІЇ В УМОВАХ ВІЙНИ

Анотація. У статті висвітлено значення дитячої хореографії в умовах війни. Показано, що українська хореографія виступає як інструмент для спілкування і підтримки спільності, сприяє соціальній інтеграції та об'єднанню людей, зокрема дітей.

Ключові слова: дитяча хореографія, війна, українське мистецтво.

Постановка проблеми. Нині українське мистецтво перебуває в одному з найскладніших періодів свого існування, адже упродовж російської агресії основні зусилля всієї нації спрямовані на вирішення суспільно-політичних, економічних та військових проблем безпосередньо пов'язаних із здобуттям перемоги. Утім мистецтво, як форма суспільної свідомості, активно протистоїть

загрозі знищення української ідентичності, втілюючи художні парадигми духовного розвитку нашого народу, популяризуючи його етичні та патріотичні якості, зберігаючи культурні традиції та самобутність, транслуючи художні коди нації [2, с. 89]. Умови війни надають нового й важливого значення мистецтву хореографії, яке виступає як засіб вираження почуттів та емоцій людини. Мистецтво перетворюється на засіб спілкування та самовираження, що допомагає молодій людині змінювати стрес та тривогу, які вони можуть відчувати в умовах війни, на позитивні почуття. Зауваження психологів та педагогів стосовно позитивного впливу хореографії на психічне здоров'я дітей у воєнний час відображається у зниженні рівня стресу, покращенні самооцінки та настрою, розвитку комунікативних навичок та творчих здібностей.

Виклад основного матеріалу. Питанням роботи з дитячим колективом присвячені роботи В. Сухомлинського, К. Ушинського, С. Русової. Характеристику роботи з хореографічними колективами в своїх працях висвітлювали В. Верховинець, К. Василенко, Г. Березова, О. Мартиненко, С. Шалапа, С. Зубатов та інші.

Позашкільна освіта завжди відігравала велике значення у вихованні всебічно гармонійно розвиненої особистості. Згідно Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про позашкільну освіту» вона спрямована на розвиток здібностей та обдарувань вихованців, учнів, задоволення їх інтересів, духовних запитів і потреб у професійному визначенні [4].

На сьогодні робота хореографічних колективів закладів позашкільної освіти спрямована, перш за все, на формування національної ідентичності особистості на основі долучення до української культури, до української хореографії, яка виступає потужним інструментом у цьому питанні. Події сьогодення навчили нас пристосовуватись до різних складних життєвих ситуацій і продовжувати розвивати українське хореографічне мистецтво не тільки в Україні, але й за кордоном. Хореографічна та музична культура є національним скарбом України і сприяє популяризації українського мистецтва. Українські танці та хореографія виступають інструментом для спілкування і

підтримки спільності, сприяючи соціальній інтеграції та об'єднанню людей [2, с. 265].

У світовій історії багато разів ставалося так, що під час загрози втрати національної ідентичності зростала увага до власного культурного спадку й активізовувався національний рух. Сучасні дитячі аматорські хореографічні колективи включені у цей процес, використовують у своїй діяльності українську тематику, регіональну культуру та національно-патріотичні мотиви. Також вони все більше вдаються до музики вітчизняних композиторів і україномовного музичного контенту, що є важливим напрямом сучасного мистецького розвитку.

Зразковий дитячий хореографічний колектив «Бонжур» Градизької дитячої мистецької школи імені О. І. Білеша у своїй діяльності використовує українські твори у хореографічних постановках, що трактується не лише як спосіб вираження патріотизму та гордості за нашу країну, але й як спосіб збереження та просування української культури. Ми переконані, що українська музика та танці мають унікальну енергетику та виразність, яка надихає нас і наших глядачів. Кожна наша постановка, у якій звучать українські мелодії, стає своєрідним емоційним та культурним відгуком нашого колективу на сучасні реалії та події. Ми віримо, що через це ми сприяємо поширенню та популяризації української музичної та хореографічної спадщини, яка є невід'ємною частиною нашого культурного доробку.

Висновки. Отже, незважаючи на всі виклики, дитячі хореографічні колективи та мистецькі заклади були і продовжують бути рушійною силою у вихованні молодого покоління. Засобами народно-сценічного танцю викладачі виховують любов до Батьківщини, до рідної землі, до традицій. Патріотичний дух вихованців формується завдяки участі у хореографічному колективі, ознайомленню з різноманітною українською хореографічною спадщиною і спонукає до вивчення історичного минулого країни.

Список використаних джерел

1. Волчукова В. М., Бугаєць Н. А., Ліманська О. В., Тіщенко О. М. Методика

- роботи з хореографічним колективом : Основи курсу [Навчально-методичний посібник]. Харків : ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2013. 326 с.
2. Гнатівська В., Тимофєєва Т. Особливості організації роботи дитячих хореографічних колективів під час воєнного стану// *Проблеми сучасної мистецької освіти*. Випуск 21. Київ : Видавництво УДУ імені Михайла Драгоманова, 2013.
  3. Квецько О. Хореографічна культура України як важливий чинник в умовах сьогодення // *Збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції «Мистецтво у нелінійному просторі»*. Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2018. 132 с.
  4. Позашкільна освіта та виховна робота. Інститут модернізації змісту освіти. URL: <https://imzo.gov.ua/osvita/pozashkilnaosvita-ta-vihovna-robota/>

Бистрицька Дар'я,

викладачка комунального закладу
початкової спеціалізованої освіти
«Мистецька школа №5 м. Одеси» (м. Одеса)

ТВОРИ СУЧАСНИХ УКРАЇНСЬКИХ КОМПОЗИТОРІВ У ФОРТЕПІАННІЙ ПЕДАГОГІЦІ МИСТЕЦЬКИХ ШКІЛ

***Анотація.** У статті висвітлені чинники оновлення фортепіанного репертуару, який використовується в роботі з учнями мистецьких шкіл. Розглядається художній та виховний потенціал творів сучасних українських композиторів, а також визначені стильові новаторства їх творчості.*

***Ключові слова:** фортепіанна музика, вітчизняні композитори, сучасна музика, музичний твір.*

***Постановка проблеми.** Система музичної освіти в Україні ґрунтується на початковій академічній підготовці майбутнього музиканта в позашкільних і спеціалізованих загальноосвітніх музичних навчальних закладах. У них засвоюються ґрунтовні знання культурної спадщини, закладаються основи розвитку світовідчуття учнів. Проголошення незалежності Української держави*